

UNIVERSITATEA LIBERĂ INTERNAȚIONALĂ DIN MOLDOVA

Cu titlu de manuscris

C.Z.U: 352. 07(043.2)

COȘERIN VICTOR

**DEZVOLTAREA ȘI PERFEȚIONAREA
MANAGEMENTULUI ADMINISTRĂRII LOCALE ÎN
CONDIȚIILE EUROPENIZĂRII**

SPECIALITATEA 521.03 - Economie și Management în domeniul de activitate

Autoreferatul

tezei de doctor în științe economice

CHIȘINĂU, 2018

Teza a fost elaborată în cadrul Catedrei ”BA, REI, TURISM”, a Universității Liberă Internațională din Moldova

Conducător științific:

BURLACU Natalia doctor habilitat în științe economice, profesor universitar

Referenți oficiali:

ULIAN Galina, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar

IVAN Angela doctor inginer, conferențiar universitar (România)

Componența consiliului științific specializat:

ȚĂU Nicolae, președinte, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar

ROBU Elena, secretar științific, doctor în științe economice, conferențiar universitar

IONIȚĂ Veaceslav, doctor în științe economice, conferențiar universitar

POMPILIU Golea, doctor în științe economice, conferențiar universitar (România)

CATAN Petru, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar

CROTENCO Iuri, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar

Susținerea va avea loc la 28.09.2018, ora 15.00 în ședința Consiliului științific specializat D 34.521.03 -16 din cadrul ULIM, pe adresa: mun. Chișinău, str. Vlaicu Pârcălab, 52, et.3, br.212.

Teza de doctor și autoreferatul pot fi consultate la Biblioteca ULIM și la pagina web a ANACEC [www.http://anacip.md](http://anacip.md).

Autoreferatul a fost expediat la _____ 2018

Secretar științific al Consiliului Științific Specializat,
ROBU Elena
doctor în științe economice, conferențiar universitar

Conducător științific,
BURLACU Natalia
doctor habilitat în științe economice, profesor univesitar

Autor:
COȘERIN Victor

I. REPERE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII

Actualitatea temei de cercetare. Teoria managementului municipal, în calitate de sistem administrativ relativ separat, a început să se dezvolte la mijlocul secolului XX. În calitate de obiect al gestiunii s-au evidențiat două subsisteme - administrarea municipală, pentru dezvoltarea căreia poartă răspundere directă municipalitatea și servicii municipale, adică întreprinderile și organizațiile amplasate pe acest teritoriu, care utilizează resursele acestuia, dar se află în proprietate privată, de stat, sau alt tip de proprietate nepatrimonială. În raport cu acestea administrația locală poate utiliza doar formele de influență indirecte și contractuale.

În condițiile contemporane însemnătate deosebită capătă formarea mecanismului de organizare a autoadministrării locale. Reforma administrării locale transmite către aceasta multe funcții, care anterior se aflau în competența statului. Realizarea proiectelor naționale în domeniul ocrotirii sănătății, învățământului, gestionării spațiului locativ și complexului agrar necesită noi forme și metode de dirijare a dezvoltării localităților.

În conformitate cu Legea nr.215/2001 a administrației publice locale la competența organelor de stat reprezentative și executive și organelor administrației locale (OAL) sunt raportate problemele asigurării vitalității populației, care locuiește pe teritoriul respectiv. Însă, drepturile și responsabilitățile între ele încă nu sunt distribuite în modul corespunzător, circa 80% dintre formațiunile municipale (FM) sunt dotate.

Sub aspect juridic colectivitățile locale (regiuni, județe, orașe, comune) sunt subiecte de drept distincte de stat, persoane (morale) juridice, reprezentative și nonspecializate recunoscute ca atare de către legiuitor. La nivel teritorial al statului, prefecturile, direcțiile județene cât și serviciile județene nu sunt persoane juridice: ele reprezintă numai administrații desconcentrate ale statului.

În plan instituțional comunitățile locale sunt reprezentate de organe administrative alese prin vot universal, direct și secret și care reprezintă guvernul (prefectul) și parlamentul (consiliul județean și consiliul local). Legea administrației publice locale definește colectivitatea locală ca fiind: „totalitatea cetățenilor din unitatea administrativ-teritorială”, iar autonomia locală: „dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice, în condițiile legii”. Din administrația publică locală autonomă fac parte, potrivit articolului 120 din Constituție „autoritățile administrației publice prin care se realizează autonomia locală în comune și orașe sunt consiliile locale alese și primarii aleși în condițiile legii”.

Un șir de probleme teoretice și practice de organizare a administrației municipale până în prezent nu sunt rezolvate. Aceasta se referă la însăși conținutul administrării în condiții noi, delimitarea funcțiilor, împuternicirilor și răspunderii organelor de stat și municipale, stabilirea scopurilor, rezultatelor, formelor și metodelor de gestionare a dezvoltării sociale. În condițiile unui oraș administrarea are un mare specific. Toate acestea determină actualitatea temei studiului

Descrierea situației în domeniul de cercetare și identificarea problemelor de cercetare. Problema supusă examinării presupune analiza creării unui sistem modern și eficient de administrare publică locală. Cauzele care au determinat imposibilitatea aplicării unei reforme reale în administrație au fost:

- constrângeri financiare severe;
- lipsa de determinare politică;
- experiență redusă în ceea ce privește structurile administrativ alternative;
- lipsa de pregătire a politicienilor și funcționarilor publici pentru a răspunde cerințelor și exigențelor ce decurg din schimbarea rapidă a mediului;
- absența unor reglementări clare privind personalul și structurile administrative, definiții inadecvate ale funcțiilor și grile de salarizare nepotrivite.

Deși a constituit un capitol distinct în toate programele de guvernare de până acum, reforma administrației nu a reprezentat o prioritate; dimpotrivă metodele centraliste s-au perpetuat în mare măsură, iar schimbările așteptate au fost mult prea lente și fragmentare.

Nu mai există nici un fel de dubiu asupra faptului că eficiența și eficacitatea în sectorul public trebuie să fie îmbunătățite, managementul public în instituțiile publice trebuie orientat asupra obiectivelor și rezultatelor, iar managerii publici trebuie să fie apreciați în funcție de capacitatea de a rezolva problemele sociale generale și specifice.

Desigur că schimbările radicale în managementul public, în general și în cultura organizațională din instituțiile publice, în special, implică o serie de costuri.

Pornind de la acest context general al științei managementului public, se poate afirma că în țara noastră s-au realizat primele cercetări teoretice și practice de către savanți autohtoni Alexandru I., Androniceanu A., Hințea C., Căndea M., Bran F., Matei A., Stănică V.

Aspectele managementului public au fost reflectate în lucrările mai multor autori străini, printre care îi putem evidenția pe Brenner N., Chisholm D., Folz D., Harvey D., Johnson R. W., Notkin S., Pecqueur B., Riley E., Taylor P. Dar problemele aplicării managementului public în cadrul administrării publice locale este relativ nouă pentru știința și practica românească.

Trebuie menționat însă faptul că în literatura română de specialitate, abordarea managementului public din cadrul administrării publice locale, este redusă.

Problema elaborării și perfecționării mecanismului organizării administrației locale nu a căpătat elaborarea și reflectarea cuvenită.

Scopul și obiectivele lucrării a constat în dezvoltarea bazelor teoretice și de organizare a formării organelor administrației locale într-un oraș în condițiile reformei municipale și realizării proiectelor naționale.

Acest scop concretizează următoarele **obiective**:

- dezvoltarea concepției OAL în calitate de formă a parteneriatului social-de stat;
- depistarea noilor tendințe de dezvoltare a managementului municipal în condițiile contemporane;
- determinarea noilor trăsături ale orașului în calitate de sistem social-economic în condițiile globalizării;
- fundamentarea OAL bine determinate și structurii organizaționale corespunzătoare într-un oraș;
- propunerea căii de formare a modelului de organizare OAL într-un oraș ;

- determinarea căii de perfecționare a organizării gestionării bugetului, raționalizării structurii veniturilor și cheltuielilor formațiunii municipale.

Metodologia cercetării științifice. Lucrarea se bazează pe teoria economică contemporană, autohtonă și străină, teoria gestiunii, cadrul legislativ al României și alte documente oficiale, privind problemele managementului administrației publice locale. Procedeu metodologic de bază a cercetării – tratarea sistemică – a permis organizarea în modul cel mai eficient cercetarea științifică în rezolvarea problemelor propuse.

În lucrare s-a utilizat, de asemenea, analiza sistemică, analiza logico-structurală, metoda expert-statistică, metoda structurilor matriciale, metodele matematico-statistice, analiza economică, precum și metodele teoriei gestiunii organizației.

Cercetările se bazează pe munca și poziția importantă a unor economiști de seamă, precum: Armstrong H., Taylor L., Auby J.-M., Auby J.-B., Bouvier M., Chudacoff H., Smith S., Esclasan M.C., Logan S., Neeman W., Oibben P., Sackrev C., Takahiro M. și alții.

Cercetările în domeniul managementului administrației publice locale sunt expuse în lucrările unor economiști de marcă, între care pot fi menționați: Cucu V., Dincă D., Dumitrică C., Faur Gh., Ioniță V., Mihalcea L., Nicolae V., Paladi I., Voicu B.

Baza informațională au format-o:

- publicațiile științifice ale autorilor români și străini referitoare la problema analizată;

- materialele statistice referitoare la municipiul Constanța;

- datele rapoartelor Direcției Județene de Statistică Constanța;

- Hotărâri ale Consiliului Local al Municipiului Constanța și Consiliului Județean Constanța privind execuția bugetară a județului.

Noutatea științifică a rezultatelor obținute constă în:

- elaborare conceptului OAL în calitate de formă de parteneriat social-de stat, prin dezvoltarea societății civile;

- depistarea noilor tendințe de dezvoltare a administrației municipale în condițiile globalizării, informatizării și europenizării;

- determinarea noilor trăsături de urbanizare și funcționare a orașului în calitate de sistem social-economic;

- fundamentarea structurii organizaționale speciale.

Problema științifică importantă soluționată constă în fundamentarea din punct de vedere științific și metodologic a managementului municipal și determinarea noilor trăsături de urbanizare și funcționare a orașului în calitate de sistem social-economic, fapt ce a confirmat oportunitatea promovării modelului de organizare OAL într-un oraș, în vederea, dezvoltării și perfecționării managementului administrării locale în condițiile europenizării bazate pe structuri organizaționale speciale.

Semnificația teoretică și valoarea aplicativă a lucrării constă în Utilizarea tratărilor metodologice conținute în lucrare, precum și recomandărilor metodice și a propunerilor practice, asigură posibilitatea de a obține informații complete, obiective și veridice despre adevărata situație a localității, ceea ce permite monitorizarea oportună a stării social-economice.

Folosirea în practică a rezultatelor obținute în această lucrare va permite

managerilor și specialiștilor din cadrul administrării publice să construiască adecvat o strategie de dezvoltare a municipalității.

Rezultatele practice pot fi utilizate de către funcționarii publici, pentru elaborarea programelor de gestiune municipală, cu ajutorul financiar al întreprinderilor cu importanță economică și socială pentru municipiu.

Veridicitatea și temeinicia pozițiilor științifice, concluziilor și recomandărilor este condiționată de volumul impunător al literaturii științifice studiate (prelucrate), materialele normative la tema respectivă, precum și de rapoartele statistice și financiare, de utilizarea metodelor moderne de cercetare, aprobarea concluziilor și recomandărilor formulate pe parcursul cercetării.

Rezultatele științifice principale înaintate spre susținere:

1. Dezvoltarea conceptului OAL în calitate de formă a parteneriatului social-de stat; depistarea noilor tendințe de dezvoltare a managementului municipal în condițiile contemporane;
2. Determinarea noilor trăsături ale orașului în calitate de sistem social-economic în condițiile globalizării; fundamentarea OAL bine determinate și structurii organizaționale corespunzătoare într-un oraș;
3. Propunerea căii de formare a modelului de organizare OAL într-un oraș; determinarea căii de perfecționare a organizării gestionării bugetului, raționalizării structurii veniturilor și cheltuielilor formațiuni municipale.

Aprobarea rezultatelor științifice. Principalele rezultate ale cercetării și recomandările studiului au fost prezentate, discutate și aprobate în cadrul conferințelor. Pozițiile teoretico-metodologice și practice elaborate în lucrare au fost raportate la conferințele științifico-practice, seminarele și forumurile internaționale: Politici economice și financiare pentru o dezvoltare competitivă. Conferința științifico – practică internațională, ULIM; Conferința Științifică Internațională ULIM 20 de Ani; International Scientific Conference The 22nd Edition of The Nav-Mar-Edu, 11-13.11.2011, Constanta, Romania; Global Conference On Business and Finance The Institute for Business and Research May 22-25.2012 San Jose, Costa Rica;

Publicații. Pe baza materialelor cercetării de doctorat au fost publicate 10 lucrări cu volumul total de 2,65 c.a.

Implementarea rezultatelor investigațiilor din cadrul tezei. În conformitate cu rezultatele lucrării au fost întocmite recomandări, care parțial se utilizează în activitatea municipală orașul Constanța. Actele de implementare nr.286 din 06.09.2015 Birou Planificării CZC, nr.233 din 08.03.2015 Administrația PM Constanța, nr.5842 din 29.09.2017 Birou Încasări Taxe.

Volumul și structura tezei. Structura lucrării a fost determinată de planul cercetării problematica analizată obiectivele și rezultatele acesteia. Teza este structurată în introducere, trei capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 137 de titluri, 2 anexe, 115 de pagini text de bază, 11 figuri și 11 tabele.

Cuvintele cheie: administrarea locală, europenizare, parteneriat, organele administrației locale, administrarea municipală, formațiunile municipale, regie autonomă, management, administrarea publică.

II. CONȚINUTUL LUCRĂRII

În **Introducere** este argumentată actualitatea temei selectate, sunt identificate problemele de cercetare, este stabilit scopul, obiectivele, metodologia de cercetare, este relevată noutatea științifică și problema științifică soluționată în teză, este descrisă aprobarea și implementarea rezultatelor cercetării.

Capitolul 1 „**Dezvoltarea administrației locale în condițiile reformei municipale**” conține o prezentare a elementelor definitorii ale cadrului conceptual și metodologic aferent dezvoltarea administrației locale. Este efectuată analiza originii etimologice și semantice a conceptului managementului administrării publice și tendințelor generale ale dezvoltării administrației locale, administrației locale ca formă de parteneriat social-de stat. Problemele gestionării economiei municipale au început să fie studiate în mod activ în literatura economică mondială în anii 60-70 secolului trecut. În această perioadă s-a format economia localităților (urban economy) ca ramură aparte a științei economice [4].

Actualitatea acestei probleme în acei ani era legată, mai întâi de toate, de diferențierea socială a populației, care a dus la majorarea numărului de șomeri și săraci, îndeosebi în orașe. Această problemă a fost generată nu de factorii provizorii, curenți, ci de cei din adâncime, care funcționează în permanență. Problema sărăciei și inegalității sociale se examina ca problema economiei politice, și nu doar a politicii sociale. Ea era condiționată de faptul că o parte considerabilă cetățenilor nu este în stare să obțină o calificare, care să corespundă cerințelor economiei postindustriale.

Un caracter extrem de explozibil poartă apariția în orașele mari europene și americane a raioanelor populate de persoane provenite din țările Asiei și Africii – așa - numitelor getto. Deosebit de actuală la începutul secolului XXI a devenit problema integrării în societatea regională a persoanelor provenite din țările și regiunile musulmane.

Într-un șir de orașe în acești ani s-a declanșat criza financiară și fiscală acută, multe dintre ele s-au pomenit la marginea falimentului.

În literatura încă în anii 90 au apărut propuneri privind revizuirea teoriei dezvoltării orașelor și regiunilor aplicativ la noile condiții de globalizare, privind crearea economiei politice a dezvoltării orașelor pe baza teoriei instituționale, și nu clasice de piață. Economia urbanismului se bazează pe noi preziceri privind raportul dintre interesele sociale, orașenești și teritoriale [3]. Prioritățile managementului municipal se află în sfera social-ecologică, și nu în cea îngustă de piață. Aici nu este eficient mecanismul de piață ca atare, fără politica activă de stat, regională și municipală, bazată pe planificarea pe termen lung și orientată pe restructurizarea întregii economii a regiunii, integrarea acestuia în comunitatea europeană.

Experiența de organizare a organelor de administrație locală în Germania, în special, în Bavaria, este plasată la baza Cartei Europene a administrației locale. În Constituția Bavariei este definită lista pe larg a sarcinilor organelor de administrație locală: gestionarea bunurilor comunităților și întreprinderilor acestora, transportul local, construcția și menținerea spațiului locativ, construcția șoselelor și drumurilor, asigurarea populației cu apă, gaz, energie termică și electrică etc., asigurarea cu produse alimentare, poliția locală și protecția împotriva incendiilor, dezvoltarea culturii locale, instruirea profesională, tutela, ocrotirea sănătății la nivel local, grija față de cei nou-născuți, igiena

școlară, educația fizică a tineretului, bazinele și băile obștești, servicii rituale, protecția monumentelor locale etc. Aproximativ 80% din aceste sarcini sunt transmise comunităților din partea statului, cercul acestora crește în permanență.

Comunitatea poate crea instituții de educație și instruire, centrele culturale, construcții sportive, instituții ale ocrotirii sănătății, de prelucrare a gunoiului, instituții rituale, abatoare etc.

Organele supravegherii de stat, fără a se implica în afacerile comunităților, controlează legalitatea acțiunilor acestora și intervin doar în condiții excepționale. Comunitatea, la rândul său, care nu este de acord cu cerințele organului de supraveghere, se poate adresa în instanța administrativă pentru protecția drepturilor sale.

Organele de administrație locală nu se limitează la nivelul comunităților (comunelor), ci include asociații de nivelului al doilea (circumscripție) și al treilea (districte). Autoadministrarea locală înseamnă dreptul și posibilitatea reală a formațiunilor teritoriale de a rezolva în limitele legii, în folosul locuitorilor, o mare parte din sarcinile publice sub răspundere proprie. Organele de administrație locală înseamnă nu libertatea statului, ci libertatea în interiorul acestuia pe baza delimitării împuternicirilor, limitării împuternicirilor comunităților în folosul comunității și districtelor întru protejarea intereselor întregii comunități.

Mecanismul de organizare a comunei se referă în exclusivitate la competența landurilor, de aceea există câteva tipuri ale acestuia. În Bavaria acest mecanism include consiliul în frunte cu primar, precum și comitetele, instituțiile și persoanele oficiale subordonate consiliului comunității. Pe marginea tuturor problemelor ia decizii consiliul, iar primarul pregătește ședințele și deciziile consiliului, prezidează ședințele acestuia, execută deciziile lui și, în baza răspunderii proprii, înfăptuiește administrarea cotidiană a comunității. El poate contesta deciziile consiliului și comitetelor, dacă le consideră nelegitime, suspenda executarea lor. Primarul în calitate de conducător al administrației dispune de actele stării civile, acționează din numele comunității, iar în problemele urgent ia decizii la latitudine proprie. Sistemul electoral se deosebește prin flexibilitate mare: fiecare alegător are nu un vot, ci câteva, corespunzător numărului de membri de onoare ai consiliului comunității. El poate distribui voturile sale între candidați sau până la trei voturi să dea unuia dintre aceștia. Conform aceluiași sistem se alege și primarul. Totodată, consiliul comunității este organul administrativ, la nivelul comunității nu există împărțirea puterii în reprezentativă și executivă. Comunității i se garantează dreptul de acoperire a cheltuielilor din contul vărsămintelor sursele permanente de finanțare. Dacă comunității i se atribuie sarcini de stat, ei i se acordă pentru aceasta mijloace financiare.

Tendința principală a dezvoltării organelor de administrație locală în țările EC este transmiterea treptată în competența acestora a unui număr tot mai mare de sarcini de stat. În legătură cu acesta, în primul rând, formațiunile municipale din interiorul orașului se consolidează până la nivelul care permite asumarea răspunderii pentru realizarea acestor sarcini, în al doilea rând, se creează agenții, care răspund nemijlocit de exercitarea funcțiilor municipale, în al treilea rând, crește numărul întreprinderilor municipale diverse după forma și proprietății, care îndeplinesc funcții sociale. În așa mod, la numărul funcțiilor principale ale municipalităților în țările dezvoltate din străinătate se referă:

- acordarea serviciilor către populație prin intermediul întreprinderilor, insti-

tuțiilor și organizațiilor municipale, protecția intereselor economice și sociale ale cetățenilor;

- contribuirea la dezvoltarea industriei locale, comerțului, sferei serviciilor și meșteșugăritului cu ajutorul subsidiilor, primelor pentru majorarea ocupației și crearea noilor întreprinderi, înlesnirilor la repartizarea sectoarelor de pământ, dării în arendă a clădirilor etc., garanțiilor la împrumuturi și creditelor preferențiale;

- dezvoltarea infrastructurii de producție, informaționale, de piață și sociale pe baza cotei de participare a bugetelor local și ierarhic superior, investițiilor, împrumuturilor particulare etc.;

- îmbunătățirea protecției mediului înconjurător;

- gestionarea întreprinderilor municipale;

- organizarea utilizării eficiente a resurselor regionale funciare, acvatice și altor resurse naturale.

La numărul tendințelor principale ale dezvoltării organelor de administrație locală în lume se referă:

- transmiterea către organelor de administrație locală a funcțiilor puterii de stat în domeniul organizării serviciilor sociale, învățământului, ocrotirii sănătății, culturii, gestionării gospodăriei locale,

- creșterea cotei bugetelor locale în bugetul consolidat din contul impozitelor locale, mai întâi de toate, a impozitului pe vânzări, veniturilor de la utilizarea patrimoniului municipal și subvențiilor speciale din bugetul de stat,

- consolidarea rolului organelor de administrație locală în dezvoltarea climatului de afaceri local, inovațional și investițional în condițiile concurenței formațiunilor municipale și regiunilor în creștere.

Organele de administrație locală reprezintă în sine activitatea multilaterală comunității locale (sociumului regional) privind asigurarea siguranței acesteia și dezvoltării sociale pe baza principiilor autoorganizării, autofinanțării, auto-răspunderii în scopul îmbunătățirii calității vieții populației teritoriului respectiv și sporirii aportului acestuia în dezvoltarea întregii societăți. Elementele principale ale îmbunătățirii calității vieții sunt: sporirea nivelului bunăstării; modificarea în conformitate cu cerințele societății postindustriale; îmbunătățirea sănătății populației și majorarea pe această bază a duratei vieții active a oamenilor, asigurarea eficacității ocupației; sporirea bruscă a eficacității serviciilor locale și sistemelor comunale; asigurarea ordinii publice, sporirea nivelului de activitate inovațională și antreprenorială a populației, nivelului de instruire și cultură al acesteia.

Organele de administrație locală este orientată, în special, pentru rezolvarea problemelor de însemnătate locală. Însă, totodată, organele autoadministrării teritoriale realizează sarcinile de însemnătate regională și națională în conformitate cu legea și cu transmiterea obligatorie către organele de administrație locală a materialelor necesare și resurselor financiare.

Organele de administrație locală presupune auto-responsabilitate, adică gestionarea populației teritoriului, respectiv afacerilor sale sub răspunderea sa. În conformitate cu aceasta se determină următoarele criterii principale ale administrației locale:

- dispunerea formațiunilor locale de proprietate și surse autonome de venit, suficiente pentru îndeplinirea funcțiilor atribuite prin lege;

- dispunerea de reprezentanțe locale și organe executive și funcționarea reală a acestora;

- lipsa subordonării nemijlocite (verticale) a organelor de administrație locală autorităților de stat, neintervenție acestor autorități în rezolvarea problemelor, care se referă conform legii la competența organelor de administrație locală ;

- libertatea și răspunderea organelor de autoadministrare locală în limitele competenței sale și resurselor disponibile;

- posibilitatea reală de participare a întregii populații a teritoriului respectiv în elaborarea și adoptarea deciziilor pe marginea problemelor principale, raportate la competența OAL;

- democrația nemijlocită, adică eligibilitatea întregii componente a autorităților locale pe baze democratice largi, schimbarea lor regulată și raportarea în fața alegătorilor, controlul organelor societății civile asupra aparatului de conducere;

- garanția protecției sociale a populației, care formează comunitatea locală, prestarea către populație a unui complex de servicii comunale, de ocrotire a sănătății, de instruire și alte servicii sociale, calitatea cărora corespunde normelor stabilite;

- includerea organelor de administrație locală în calitate de parte componentă organică în sistemul de gestionare a regiunii în cazul delimitării stabilite prin lege a răspunderii, drepturilor, împuternicirilor, proprietății, bugetelor și a. Parteneriatul social poate fi o opțiune a comunității locale, dar poate fi și o măsură promovată de la nivel central pentru dinamizarea activității locale și a participării comunitare. Astfel, de exemplu, Parlamentul danez a promovat o lege prin care se stabilește modul de funcționare a parteneriatului local. Această măsură nu este însă întotdeauna eficientă, mai ales în condițiile în care vine în contradicție cu o structură deja existentă și funcțională a parteneriatului local. În condițiile în care la nivel local s-au stabilit niște reguli respectate de actorii sociali implicați, reglementările venite de la nivel național le pot schimba și, astfel, ineficientiza aceste raporturi de parteneriat care până la momentul respective funcționau fără nici o problemă. Extrapolând, este vorba practice de o intervenție asupra unor reguli funcționale fără o cunoaștere detaliată a condițiilor, ceea ce poate conduce la o lipsă de eficiență. Avem astfel un exemplu al faptului că o intenție bună de a reglementa niște raporturi existente la nivel local se poate transforma într-o măsură contraproductivă.

În cazul în care una dintre comunele vecine a făcut o astfel de aplicație și aceasta a fost un succes se poate observa o creștere a numărului de aplicații din zona respectivă. Din concluziile primei investigații din acest raport reiese clar faptul că managementul la nivel local este un factor important în mobilizarea și atragerea unor noi resurse financiare. Astfel, inegalitățile între comune în ceea ce privește accesul la surse alternative de finanțare pot fi explicate prin activismul la nivel local și interesul pentru proiecte de dezvoltare locală. De asemenea, un rol important îl are succesul vecinilor în atragerea unor fonduri prin diverse tipuri de proiecte. Poate exista apoi o disparitate în ceea ce privește programele oferite beneficiarilor. Există cazuri în care autoritățile locale furnizează doar acele servicii sociale la care sunt obligați de lege, la un nivel minim, dar sunt și situații de furnizare a unor servicii sociale suplimentare tocmai prin atragerea de resurse extrabugetare, donații etc.

O examinare a descentralizării serviciilor sociale arată că, de multe ori, autoritățile locale nu sunt pregătite să facă față responsabilităților noi nici din punct de vedere financiar și nici din punct de vedere al capacității administrative. De asemenea, o serie de responsabilități au fost transferate la nivel local prin elaborarea unui cadru normativ în domeniu, fără a exista o consultare a celor implicați, ceea ce conduce la nemulțumiri și la o mai greoaie implementare a programelor la nivel local.

România a optat pentru descentralizarea serviciilor sociale și pentru o mai mare autonomie a autorităților locale în furnizarea bunăstării sociale. Descentralizarea nu este în sine un proces bun sau rău, ci depinde de modul în care a fost realizat proiectul și de implementarea acestuia. Astfel, pot exista cazuri de succes ca și situații în care se înregistrează anumite eșecuri. În România, pentru unele arii de activitate descentralizarea a condus către numeroase probleme, ceea ce a dus la erodare a rețelei de securitate socială (ajutorul social). În timp această problemă s-a rezolvat însă au apărut noi dificultăți. Odată cu acordarea unor responsabilități suplimentare autorităților locale nu se prevăd, totodată, și sursele de finanțare pentru ca autoritățile să poată face față noilor responsabilități.

La nivel mondial există diverse scheme de descentralizare. Unele s-au dovedit a fi eficiente, altele dimpotrivă. Discuția despre descentralizare este legată de cea despre parteneriat social. Într-un studiu făcut în două comunități, una în Finlanda, iar alta în Polonia, arată cum managementul de rețea poate îmbunătăți managementul local și guvernarea la nivel local. Scopul studiului a fost acela de a arăta în ce măsură colaborarea dintre autoritățile locale și cetățeni poate conduce la o îmbunătățire a calității vieții. În ambele situații acest parteneriat cu cetățenii a condus către realizarea unor proiecte pe bază de voluntariat, ceea ce a condus, în cazul Poloniei, la o scădere a cheltuielilor făcute de administrația publică locală concomitent cu rezolvarea unor probleme ale comunității din Morawica. Există însă și situații când acest parteneriat poate deveni inefficient. De exemplu, încercarea de a promova la nivel național o lege care să reglementeze parteneriatul local a condus, în Danemarca, la o erodare a acestuia, deși înaintea apariției actului normativ parteneriatul între actorii sociali la nivel local era funcțional și eficient. Este posibil ca o modalitate de placare a descentralizării să fie potrivită pentru un anumit context social și total nepotrivită pentru anumite modificări ale condițiilor sociale. Același lucru este valabil și pentru țările din Centru și estul Europei. Dacă a anumită schemă s-a dovedit de succes într-o țară, acest lucru nu-i garantează succesul dacă este aplicată în alt context. Țările ex-comuniste se pot inspira din reformele din țările vestice, dar trebuie să adapteze strategiile de reformă la contextul economic, social, politic, cultural propriu pentru ca aceste proiecte să dea rezultatele scontate. La nivelul României schimbările de ordin legislativ sunt însemnate, fiind elaborat cadrul necesar descentralizării administrative. Rămân însă discrepanțe între descentralizarea anumitor servicii sociale și legiferarea modului de acoperire a serviciilor furnizate de către autoritățile locale. Astfel, avem drept exemplu trecerea spitalelor în administrarea autorităților locale. Există cu privire la acest aspect destule nelămuriri privind împărțirea responsabilităților între autoritățile locale, autoritățile centrale și Casa de Asigurări de sănătate, raporturi ce ar trebui clarificate pentru ca 209 spitalele să-și poată desfășura activitate de furnizare a serviciilor medicale către populație în

condiții eficiente. Neclaritatea acestor raporturi duce la o subfinanțare a sistemului medical, aspect ce se regăsește în calitatea serviciilor oferite și poate fi ilustrat de blocajele existente la nivelul sistemului sanitar.

Deși atât la nivel central, cât și local se pune în discuție problema descentralizării, participării, este posibil ca aceste probleme să nu fie de fapt cele prioritare pentru cetățeni și, astfel, să se creeze un decalaj și o ruptură între agendele politicienilor și prioritățile pentru care populația ar fi de acord să acorde sprijinul său. În mediul rural există numeroase cazuri în care autoritățile locale se află practic în colaps nereușind să-și desfășoare activitatea; având în vedere faptul că multe dintre beneficiile sociale trebuie suportate de la bugetele locale, în condițiile în care Primăria practic este în imposibilitatea de a-și desfășura activitatea din lipsă de fonduri, apar dificultăți în acordarea beneficiilor pentru familiile sărace.

În unele domenii descentralizarea s-a dovedit a fi un eșec. Putem exemplifica amintind problemele legate de acordarea ajutorului social. Finanțarea de la bugetele locale a acordării ajutorului social a condus la situații în care autoritățile locale cu resurse modeste să nu îl poată plăti. Aceste probleme au condus la elaborarea și adoptarea legii venitului minim garantat ca o măsură care să combată efectele sărăciei. Există însă și domenii în care procesul de descentralizare se dovedește a fi eficient (protecția copilului, învățământ).

Descentralizarea este un fenomen deosebit de complex, care suferă o serie de modificări ca și contextul social în care procesul se desfășoară. Din această cauză nu se poate formula o concluzie fermă în sensul de a spune dacă procesul de descentralizare din România este un succes sau un eșec; procesul însăși este unul dinamic. Înțelegerea cauzelor eșecurilor de până acum poate conduce la elaborarea unor politici sociale și aranjamente instituționale care să ducă la îmbunătățirea furnizării serviciilor sociale, dar și la creșterea capacității administrative la nivel local și stimularea participării cetățenilor la viața comunității din care fac parte. Administrația publică în Republica Moldova constituie un sistem cu o structură bine determinată, această structură reprezintă ansamblu conexiunilor dintre toate elementele sale, ordinea și poziția lor ce compun sistemul cu un tot întreg. Astfel, prin structură subînțelegea modul în care sunt ordonate elementele unui sistem precum și relațiile ce se stabilesc între acestea în procesul realizării funcțiilor sistemului respectiv de administrare. Sistemul administrației publice se constituie în baza a două criterii principale - teritorial, căruia îi corespunde structura ierarhică, și funcțional, căruia îi corespunde structura funcțională.

Capitolul 2 „**Dezvoltarea administrației municipale în condițiile europenizării**” prezintă dezvoltarea administrației municipale în condițiile europenizării, evidențiază noile trăsături ale orașului în calitate de sistem social-economic în condițiile europenizării, este elaborată structura prin obiective a administrației locale și propuse metode și tehnici de management în administrația publică locală. Ca multe alte noțiuni, cuvântul ”oraș” este utilizat în câteva sensuri diferite, dar totuși asemănătoare între ele.

Orașul este o formă complexă de așezare omenească, cu dimensiuni variabile și dotări edilitare, îndeplinind, de obicei, mai multe funcții: administrativă, industrială, comercială, politică și culturală.

Din punct de vedere legal, orașul este o subdiviziune politică, creată de către stat, care se diferențiază de alte subdiviziuni, cum ar fi regiunile, județele, comunele și satele. Dar modul în care sunt stabilite orașele variază de la țară la țară, iar în interiorul aceleiași țări, de la un stat la altul (este cazul Statelor Unite: ce este desemnat oraș într-un stat poate primi titlul de comună în alte state). Orașele consumă 75% din resursele naturale ale lumii și produc 75% din deșeurile globale. În țările în curs de dezvoltare, unde populația orașelor crește în cele mai mari ritmuri, peste un miliard de oameni nu au spațiu locativ asigurat cu apă și canalizare. În secolul XXI a obținut o dezvoltare deosebită sectorul necomercial în economia urbană, reprezentat de organizațiile științei fundamentale, culturii, educației și învățământului, ocrotirii sănătății, deservirii sociale, ecologiei. Sectorul public al economiei (public economics) în SUA acordă peste 55% locuri de muncă și este condus cu implicarea activă a administrației locale și organizațiilor obștești, care acoperă cheltuielile sale cu venituri proprii și proiecte, cheltuind beneficiul doar pentru dezvoltarea businessului propriu și în scopuri de binefacere. După acreditarea care confirmă efectul social al activității lor, ei sunt scutiți complet sau parțial de impozite.

Pot fi definite următoarele noi trăsături ale orașului mare ca sistem social-economic.

1. Modificarea statutului economic al orașelor, transformarea lor din centre administrative cu ramuri tradiționale ale industriei în centre inovaționale culturale, financiare și logistice cu producție cu tehnologii avansate. Megapolisurile New York, Chicago, Los-Angeles, Rio de Janeiro etc. nu sunt capitale nici ale statelor, nici ale regiunilor.

Orașele europene au devenit centre de prestare a serviciilor, centre inovaționale și financiar-comerciale ale economiei mondiale, administrația orașenească în măsură mai mare se orientează spre coordonarea intereselor sectorului privat, diverselor grupuri sociale și clase, și nu spre conducerea întreprinderilor municipale. Provocările pentru administrația orașenească sunt legate, mai întâi de toate, cu dezvoltarea planificării strategice, participarea cetățenilor la conducere (citizen participation) și asigurarea stabilității mediului urban .

Într-un șir de monografii se studiază rolul orașelor în calitate de centre financiare , evoluția orașelor mari în societatea postindustrială . În ultimii ani a apărut un șir de noi lucrări privind teoria gestionării orașului în calitate de sistem social-economic. Realizarea de facto a acestor idei necesită elaborarea sistemului de evaluare a dezvoltării sociale a orașului. Administrația publică la nivelul unităților administrativ teritoriale se organizează și funcționează pe baza principiilor autonomiei locale, al descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor de interes local. Principalele avantaje ale gândirii tip politică publică spre deosebire de cea normativă/legală sunt următoarele:

1. Creșterea predictibilității impactului pe care îl au programele de politici publice;
2. Îmbunătățirea calității politicilor guvernamentale printr-o mai bună coordonare între instituții și printr-o mai mare implicare a acestora în viața socială;
3. Creșterea eficienței în cazul procesului politicilor publice atât cu privire la rezultatele concrete dar și cu privire la posibilitatea identificării din timp a unor disfuncționalități care ar putea afecta aceste rezultate;

4. Creșterea implicării cetățenilor și a organizațiilor societății civile în procesul de luare a deciziilor.

Procesul politicilor publice include următoarele etape:

1. Stabilirea agendei

În această etapă diferite probleme ajung în atenția factorilor de decizie. Actorii politici decid problemele care vor intra pe agenda politică.

2. Definirea problemei

După ce problema este identificată și face obiectul atenției factorilor de decizie sunt identificate scopuri și obiective menite să conducă la rezolvarea acesteia.

3. Identificare alternativelor și alegerea soluției

În această etapă sunt identificate mai multe posibile soluții. Acestea sunt evaluate în funcție de anumite criterii și, eventual, pe baza unor analize, urmând să fie aleasă soluția cea mai potrivită pentru problema de politici publice.

4. Implementarea politicii

Implementarea presupune dezvoltarea unui plan de acțiuni și punerea acestuia în aplicare.

5. Monitorizarea și evaluarea politicilor publice

Rolul acestor activități este acela de a determina eficiența și eficacitatea unei politici precum și acela de a o ajusta în funcție de evoluția implementării și rezultatele intermediare.

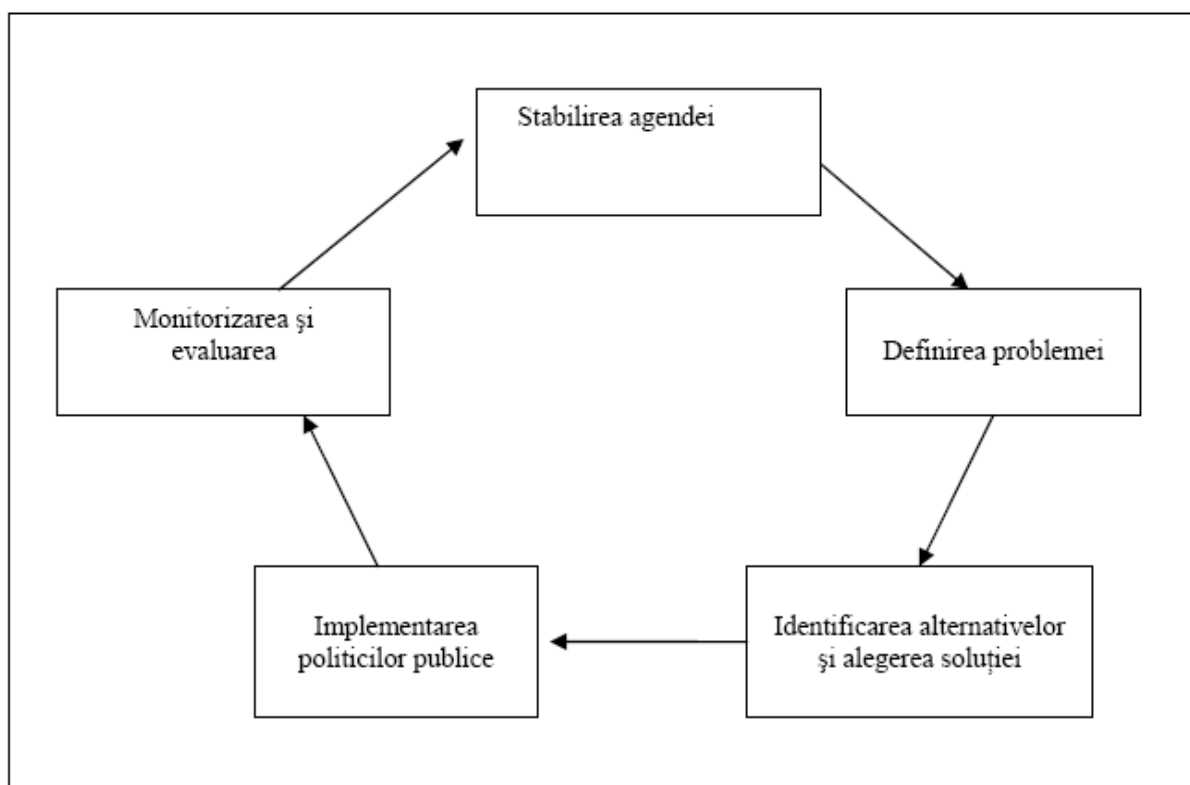

Fig. 1. Ciclul politicilor publice

Sursa: elaborat de autor în baza [2]

Acest circuit cum se descrie în Figura 1 reprezintă un model teoretic. Nu toate politicile parcurg în realitate toate etapele descrise mai sus. De asemenea, trebuie ținut cont de faptul că există un flux permanent de probleme. De multe ori se

întâmpla ca în decursul etapei de implementare să fie identificate noi probleme care vor fi ulterior supuse întregului circuit. Sau se întâmplă ca după etapa evaluării o parte dintre etape să fie reluate folosindu-se alte metode de atingere a rezultatelor prevăzute inițial. Cu toate acestea, parcurgerea tuturor etapelor prevăzute se poate dovedi de folos mai ales în cazul politicilor de angajare, a problemelor complexe care presupun analize mai amănunțite.

Din punct de vedere teritorial-administrativ România este divizată în 41 de județe, la care se adaugă și municipiul București, care din punct de vedere administrativ are aceleași prerogative cu cele ale unui județ. Totodată, România este divizată în 2.686 de comune, 166 de orașe și 103 municipii. Comunele, orașele și municipiile au propriul Consiliu Local, care este condus de un primar, decis în urma alegerilor locale organizate la fiecare 4 ani. Practica a dovedit că succesul unei organizații se obține atât învățând din experiența proprie, cât mai ales, din experiența altor organizații. Deoarece o altă organizație a găsit deja soluții mai eficiente trebuie să se studieze experiența ei. Pentru a face față cu succes cerințelor în creștere, organizația fie ea privată sau publică trebuie să-și însușească permanent noi proceduri de lucru și trebuie să pună în practică idei noi. Acest lucru înseamnă că organizația respectivă trebuie să se schimbe și să-și îmbunătățească performanța învățând de la alte organizații. Prin compararea soluțiilor proprii cu altele mai bune putem învăța cum să ne îmbunătățim propria situație. Acesta este scopul benchmarking-ului, să învățăm de la ceilalți. În condițiile economice de piață, obținerea informațiilor necesare, preluarea soluțiilor performante ale altora și implementarea lor într-o anumită organizație reprezintă o funcție a managementului. Benchmarking-ul face parte din conceptul de management al calității și își are originea în industrie. Însă, tot mai multe companii, bănci, dar și organizații precum: agențiile guvernamentale, spitale sau școli, descoperă acest concept ca potrivit pentru ele. Compararea practicilor din diferite domenii este utilă și poate duce la îmbunătățiri considerabile. Benchmarking-ul este o modalitate ce constă în căutarea celor mai bune practici operaționale cu scopul de a adapta sau adopta aspectele lor pozitive și de a le pune în mișcare pentru ca organizația respectivă să devină mai performantă. Este vorba deci de a începe prin a te cunoaște, prin a căuta să faci ce este mai bine, prin a recunoaște diferențele și pentru a obține profit prin apropierea de excelență. Benchmarking-ul studiază procesele în continuitatea lor și se interesează de cum sunt obținute performanțele unei întreprinderi sau instituții în raport cu cele mai bune din domeniile lor de activitate.

Toate componentele unei întreprinderi sau instituții pot face obiectul unei comparații: produse, procedee de fabricație, gestiunea fluxului de logistică, servicii aduse clienților, funcții (aprovizionare, facturare, plata către furnizori, recrutare etc.). Originalitatea metodei benchmarking constă în efectuarea de comparații între performanțele obținute de întreprinderi și instituții.

Benchmarking-ul elimină acțiunea la întâmplare prin analiza proceselor și a factorilor determinanți, arătând drumul spre cele mai bune practici.

În literatura de specialitate sunt prezentate patru tipuri de benchmarking:

a) benchmarking-ul intern: comparația se face la același tip de operații din aceeași organizație (între departamente, servicii, birouri etc.);

b) benchmarking funcțional: comparația funcțiilor similare între organizații din același sector de activitate pentru decelarea de tehnici novatoare;

c) benchmarking generic: comparația are loc între organizații din sectoare diferite asupra proceselor sau metodelor similare de lucru;

d) benchmarking extern: comparația organizațiilor din țara noastră cu organizații similare din alte țări (numărul de ministere, numărul de agenții guvernamentale, dimensiunea fiecărui minister sau agenții exprimate prin numărul de funcționari și dotarea tehnica etc.) în scopul ameliorării performanțelor organizației respective față de alte organizații model.

În opinia autorului, orașul poate fi definit ca o așezare relativ numeroasă, densă și permanentă de indivizi eterogeni din punct de vedere social. El se diferențiază de lumea rurală prin:

- aspectele pozitive pe care le generează - activitățile economice (comerciale, industriale), infrastructura de transport și telecomunicații (din ce în ce mai bine dezvoltate), serviciile urbane de bună calitate. Toate acestea au ca efect, în ultimă instanță, crearea de noi locuri de muncă și determină o calitate sporită a vieții cetățenilor;

- prin efectele negative pe care le presupune pentru mediu (creșterea poluării aerului, dar și a celei sonore – în principal datorită traficului intens, diminuarea spațiilor verzi în favoarea construcțiilor sau implantării de noi întreprinderi) și pentru o mare parte din populația urbană (este vorba despre inechitățile sociale).

Dezvoltarea unui sistem urban este în mod substanțial influențată de aplicarea unui management adecvat, axat pe următoarele ținte principale: dezvoltarea infrastructurii și asigurarea accesului la această infrastructură; asigurarea accesului la locuință; protecția mediului ambiant.

În opinia autorului guvernul poate să îmbunătățească eficacitatea și eficiența administrației publice prin ridicarea substanțială a calității managementului public. Prin reforma administrației publice se urmărește și perfecționarea managementului prin eficientizarea raporturilor dintre administrația publică centrală și locală; dintre autoritățile publice județene și cele din orașe și comune; aplicarea unitară a eficienței a sistemului de norme și reglementări în administrația publică centrală și locală: crearea unui sistem informațional integrat al administrației publice centrale și locale în Republica Moldova.

Tabelul 1. Mijloacele pentru evaluarea și reevaluarea bunurilor

Tipul de bun imobil	Numărul total de bunuri imobiliare	Numărul de bunuri imobiliare evaluate	Numărul de bunuri imobiliare neevaluate	Ponderea bunurilor imobiliare neevaluate în numărul total de bunuri imobiliare, %
Terenuri	4 690 446	335 593	4354853	92.85
Construcții	1374969	407560	967409	70.36
Construcții nefinisate	4230	1986	2244	53.05
Încăperi izolate	443960	398064	45896	10.34
TOTAL	6 513 605	1 143 203	5370402	82.4

Sursa: [1, p.3]

Până în anul 2016, în bugetul de stat erau prevăzute mijloace pentru evaluarea și reevaluarea bunurilor imobiliare. Cu începere din anul 2016, Codul fiscal (Articolul 279) prevede că finanțarea lucrărilor de evaluare a bunurilor imobiliare se efectuează de la bugetul de stat, bugetul local și alte surse. Mai mult decât atât, același articol prevede că autoritatea administrației publice locale care a inițiat procesul de evaluare sau reevaluare a bunurilor imobiliare din unitatea administrativ-teritorială respectivă este responsabilă pentru finanțarea acestor lucrări. În rezultat, 5370402 de bunuri nu au fost evaluate în Republica Moldova (Tabelul 1).

Capitolul 3 „**Mecanismul perfecționării organizării administrației locale în condițiile europenizării**” are la bază prezentarea cercetării mecanismul perfecționării organizării administrației locale în condițiile europenizării și este expusă tratarea metodologico-sistemică a evoluției activității economice a unui municipiu - pol de dezvoltare urbană în condițiile europenizării, perfecționării organizării gestionării bugetare în cadrul administrației locale și raționalizării structurii veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale. Evoluția conceptuală referitoare la dezvoltarea economică și socială cunoaște, în ultimele decenii, abordări tot mai profunde, printre care cele referitoare la dezvoltarea locală au un rol prioritar. Când spunem prioritar, ne referim, mai ales, la modul în care în formularea unor politici publice sunt incluse obiectivele dezvoltării locale, în întreaga lor complexitate, precum și la faptul că aceste politici dobândesc atributele unor politici naționale susținute atât printr-un cadru normativ adecvat, dar și prin alocarea unor resurse materiale considerabile. În același timp, „baza dezvoltării economico-sociale o reprezintă resursele endogene, inițiativa și activitatea antreprenorială la nivel local”, iar definirea conceptului „local” se face nu numai în legătură cu unitățile administrativ-teritoriale, comună, oraș, municipiu sau județ, ci și la nivel intercomunal, interregional și chiar transfrontalier”. Prin facilitățile acordate acestea au atras investiții din afara UE, fiind o poartă pentru pătrunderea în Europa a unor mărfuri din afara acesteia. Parcurile Industriale reprezintă o formă de valorificare integrată a capacităților de dezvoltare a unor societăți comerciale care pot să-și valorifice potențialul prin utilizarea facilităților oferite: acces ușor la utilități, legături nemijlocite cu alte entități economice prezente în zona, etc. În ultimii ani a fost dezvoltat și implementat în unele municipii-poli de dezvoltare sau de creștere urbană conceptul de Zonă Metropolitană, ca de exemplu în Constanța, Iași, Brașov, Oradea, Bacău. Realizarea unor astfel de Zone presupune definirea unui areal specific, prin definirea unor fluxuri umane și materiale între municipiul reședința de județ și mai multe orașe și comune dintr-o zonă bine definită. Beneficiile unei astfel de forme de organizare sunt biunivoce, atât pentru municipiu reședința de județ cât și pentru celelalte unități administrativ teritoriale din Zonă. Important este să se definească și să se calculeze indicatorii de dezvoltare specifici Zonei Metropolitane cu luarea în considerare și a intereselor localităților din afara acestei zone. Unitățile administrativ-teritoriale (provinciile, regiunile, statele componente ale unei federații, cantoanele, municipiile, comunele), după caz, întocmesc bugete proprii, care sunt aprobate de către organele locale alese, asemănătoare organelor legislative pe plan național. Prin definiție, bugetul local este actul în care se înscriu veniturile și cheltuielile probabile ale colectivităților locale, pe o perioadă determinată, de obicei un an.

Bugetele locale reprezintă instrumente de planificare și de conducere a activității economico-financiare a unităților administrativ-teritoriale. Structura acestora reflectă gradul de autonomie a administrației locale față de puterea centrală și legăturile existente între diferitele administrații teritoriale. De asemenea, bugetele locale reflectă fluxurile veniturilor și cheltuielilor administrației locale, modalitatea de finanțare a cheltuielilor pe destinații și de acoperire a deficitelor bugetare.

Ca parte a sistemului bugetar al unei țări, bugetele locale îndeplinesc un rol complex, care decurge din rolul general al bugetului de stat. Astfel, bugetul local îndeplinește rolul financiar de mobilizare a resurselor și de redistribuire a acestora pe plan local în funcție de sarcinile care revin fiecărei unități administrativ-teritoriale. În strânsă legătură cu rolul financiar se află rolul economic, dat fiind faptul că, în acest mod, se realizează o corelație mai strânsă între deciziile de efectuare a cheltuielilor publice și costul real al resurselor implicate. Cum administrațiilor locale le revin o serie de sarcini economice – construirea infrastructurii locale, extinderea rețelelor de alimentare cu apă, asigurarea iluminatului public, organizarea transportului și gestionarea întreprinderilor statului aflate în subordonare locală, se presupune că finanțarea acestor utilități din resursele locale asigură o gestionare mai eficientă a resurselor și elimină treptele birocratice. De asemenea, prezumția teoretică a eficacității cheltuielilor este asociată cu posibilitatea modelării impozitelor, taxelor și contribuțiilor cetățenilor, agenților economici, în funcție de avantajele de care beneficiază fiecare dintre aceștia de pe urma utilităților publice. O astfel de corelație în practică, desigur, nu se poate realiza cu acuratețe, însă evaluarea nevoilor comunității locale se poate face cu mai multă ușurință, cheltuielile efectuate în scopul satisfacerii lor fiind acoperite prin efortul conjugat al colectivității locale și al alocațiilor primite de la bugetul central.

Un rol important revine bugetului local din punct de vedere socio-cultural. Cel mai important loc îl ocupă în acest sens cheltuielile cu învățământul, a cărui finanțare cade în multe cazuri în sarcina administrațiilor locale. Bugetele locale contribuie în mare măsură la finanțarea activităților culturale, dar și a celor de natură socială, cum ar fi: asigurarea locuințelor de tip social pentru cei cu venituri foarte mici, acordarea asistenței sociale, protejarea sănătății prin rețeaua de spitale regionale, asigurarea ordinii publice și a bunăstării publice.

În măsura în care autoritățile administrațiilor publice locale beneficiază de autonomie legislativă, bugetul local poate îndeplini și un important rol politic. Stabilirea impozitelor și a contribuțiilor locale fiind sarcina organelor alese, ca și modul de alocare al acestora pe destinații, ele pot constitui factori importanți de influențare a electoratului, care are posibilitatea de a urma și controla modul în care sunt cheltuiți banii publici pe plan local.

Rolul și modul de îndeplinire a prevederilor bugetare depind în mare măsură de relațiile existente între diferitele bugete locale și între acestea și bugetul central, deoarece fluxurile bănești și financiare ce se desfășoară între comunități, precum și modalitatea de echilibrare a acestora prin alocațiile primite de la bugetul de stat fac să apară o serie de variabile care influențează activitatea economică și financiară în plan local.

În România fiecare comună, oraș, municipiu și sector al municipiului București întocmește buget propriu, în condiții de autonomie. Ele reprezintă instrumente de planificare și de conducere a activității financiare a unităților administrativ-teritoriale.

Fiind parte a bugetului public național, activitatea bugetară la nivel local se circumscrie activității bugetare la nivel național, cunoscând aceleași etape și desfășurându-se pe baza aceluiași principii, dar printr-o prisma specificității activității administrației publice locale. Activitatea bugetară la nivel local cunoaște patru etape:

1. Elaborarea proiectului de buget local cuprinde activitatea de determinare a veniturilor și cheltuielilor la nivelul unităților administrativ-teritoriale cu personalitate juridică;

2. Aprobarea presupune dezbaterile și votarea bugetelor locale de către autoritățile administrației publice locale cu funcție deliberativă și care au în competența lor această atribuție;

3. Execuția bugetară constă în realizarea veniturilor la termenul și în cuantumul prevăzut în bugetul local și efectuarea cheltuielilor conform destinației prevăzute în bugetul local. Realizarea veniturilor în cuantumul prevăzut reprezintă o obligație minimă, în cadrul execuției bugetare putându-se realiza venituri în cuantumul superior celor prevăzute. În același timp, efectuarea cheltuielilor conform destinației prevăzute în bugetele locale reprezintă o obligație, ce nu poate fi încălcată. Această etapă este cea mai importantă, deoarece presupune transpunerea unor previziuni în plan concret, asigurându-se astfel finanțarea activităților și funcționarea instituțiilor publice de la nivel local;

4. Încheierea exercițiului bugetar presupune o dăruire de seamă completă asupra modului de realizare a veniturilor și de efectuare a cheltuielilor pentru anul bugetar expirat.

Realitatea arată că datorită lipsei cooperării între membrii aceluiași palier, pe de o parte, dar și între diferite paliere, pe de altă parte, plecând adesea de la rivalități politice, apar consecințe grave în planul calității managementului unităților administrativ-teritoriale. Această cooperare ar trebui să îmbrace un caracter permanent, de la etapa de prognozare a activităților pe termen mediu și lung până la cea de implementare a deciziilor financiare [1]. Ea are un rol foarte important, în condițiile descentralizării unor activități noi pe care primăriile nu le pot gestiona în acest moment corespunzător și pe fondul unui buget național auster. Bugetele locale cuprind două capitole principale: veniturile și cheltuielile localităților. În acest studiu cercetarea s-a axat asupra veniturilor urmând ca tema cheltuielilor locale să fie aprofundată într-un material ulterior.

Veniturile bugetelor locale. Bugetele locale se constituie în principal din venituri realizate pe plan local și venituri primite de la nivel central. În afară de acestea o altă sursă importantă care poate crește venitul realizat pe plan local o reprezintă împrumuturile.

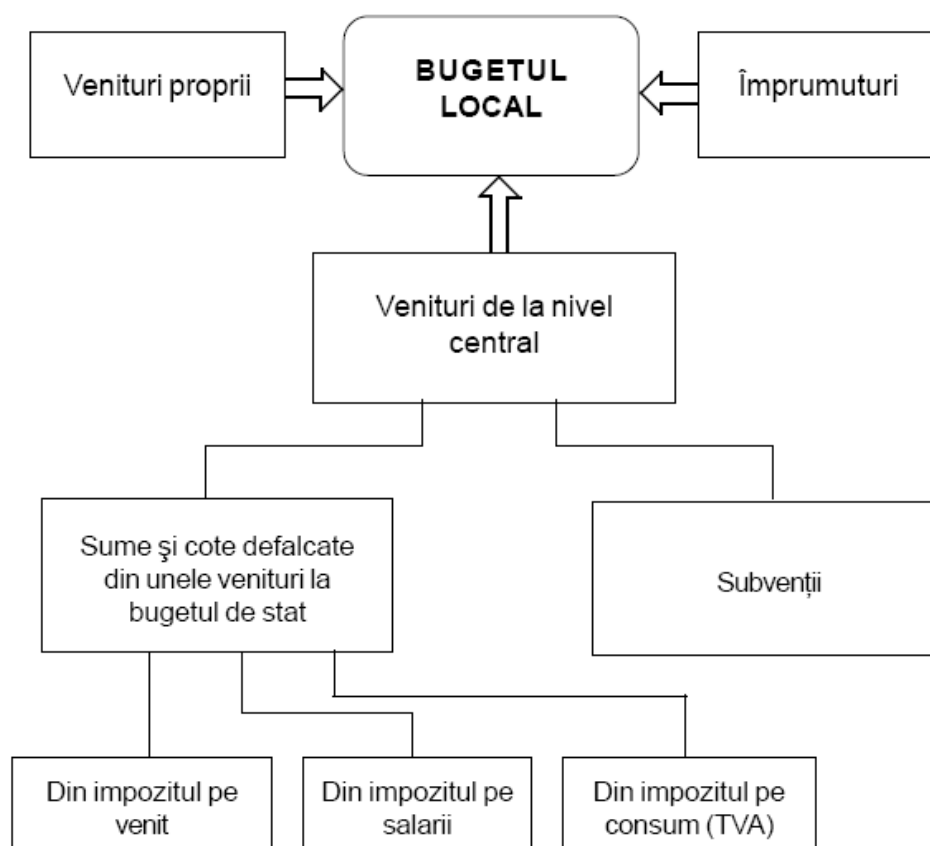

Fig. 2. Veniturile bugetelor locale

Sursa: elaborat de autor

Veniturile proprii sunt veniturile pe care autoritățile le realizează pe plan local. Nivelul și sursele acestor venituri sunt controlate, decise de către autoritățile locale, în limitele legale prevăzute (vezi Figura 2). În România principalele acte normative care reglementează veniturile proprii sunt Legea finanțelor publice locale și Legea privind impozitele și taxele locale. Un alt aspect care definește veniturile proprii este acela că autoritățile locale au în general libertate în privința modului în care sunt cheltuite.

Se poate afirma că gradul de autonomie locală a unei comunități depinde în mare măsură de ponderea veniturilor realizate pe plan local în raport cu alte resurse de venituri ale bugetelor locale. Ideal ar fi ca veniturile proprii să poată acoperi cheltuielile efectuate pentru satisfacerea nevoilor locale. Pentru aceasta însă competențele autorităților locale trebuie corelate cu veniturile bugetelor locale. În realitate acest lucru se întâmplă foarte rar. În România ponderea veniturilor proprii în cadrul veniturilor la bugetele locale a crescut în ultimii ani, în primul rând ca urmare a modificărilor survenite în domeniul legislației care au permis descentralizarea mai multor surse de venituri. Sistemul de impozitare locală a suferit și el unele modificări, situația îmbunătățindu-se în general. Dacă în primii ani, de după adoptarea Legii taxelor și impozitelor locale (1994), acestea erau reduse din punctul de vedere al nivelului și frecvenței utilizării. Apoi situația s-a schimbat în sensul că autoritățile locale apelează tot mai mult la ele. După cum indică informațiile culese din presă, de multe ori se exagerează în privința nivelului și tipului taxei aplicate, unele situații fiind chiar anticonstituționale. Autorul a ajuns la concluzia că evoluția socială

presupune evidențierea structurii populației și după religie. De asemenea, se calculează evoluția numărului de șomeri, structura profesională a acestora, pe vârstă și sex, cât și măsurile de reconversie profesională adresate acestora. Pentru evaluarea activității economice dintr-un municipiu-pol de dezvoltare urbană am considerat că cea mai eficientă metodă de obținere a informațiilor specifice privind activitatea societăților comerciale este cea de clasificare a acestora pe Coduri CAEN, informațiile putând să fie obținute de la Oficiul Registrului Comerțului din județul respectiv. Dintre activitățile declarate conform acestei clasificări, prima este cea principală sau de bază, care, teoretic, ar trebui să aducă firmei cele mai multe venituri, contribuind majoritar la mărimea cifrei de afaceri.

Ca parte a sistemului bugetar al unei țări, în opinia autorului, bugetele locale îndeplinesc un rol complex, care decurge din rolul general al bugetului de stat. Astfel, bugetul local îndeplinește rolul financiar de mobilizare a resurselor și de redistribuire a acestora pe plan local în funcție de sarcinile care revin fiecărei unități administrativ-teritoriale. În strânsă legătură cu rolul financiar se află rolul economic, dat fiind faptul că, în acest mod, se realizează o corelație mai strânsă între deciziile de efectuare a cheltuielilor publice și costul real al resurselor implicate. Cum administrațiilor locale le revin o serie de sarcini economice – construirea infrastructurii locale, extinderea rețelelor de alimentare cu apă, asigurarea iluminatului public, organizarea transportului și gestionarea întreprinderilor statului aflate în subordonare locală, se presupune că finanțarea acestor utilități din resursele locale asigură o gestionare mai eficientă a resurselor și elimină treptele birocratice. De asemenea, prezumția teoretică a eficacității cheltuielilor este asociată cu posibilitatea modelării impozitelor, taxelor și contribuțiilor cetățenilor, agenților economici, în funcție de avantajele de care beneficiază fiecare dintre aceștia de pe urma utilităților publice. O astfel de corelație în practică, desigur, nu se poate realiza cu acuratețe, însă evaluarea nevoilor comunității locale se poate face cu mai multă ușurință, cheltuielile efectuate în scopul satisfacerii lor fiind acoperite prin efortul conjugat al colectivității locale și al alocațiilor primite de la bugetul central.

Rolul și modul de îndeplinire a prevederilor bugetare depind în mare măsură de relațiile existente între diferitele bugete locale și între acestea și bugetul central, deoarece fluxurile bănești și financiare ce se desfășoară între comunități, precum și modalitatea de echilibrare a acestora prin alocațiile primite de la bugetul de stat fac să apară o serie de variabile care influențează activitatea economică și financiară în plan local.

Realitatea arată că datorită lipsei cooperării între membrii aceluiași palier, pe de o parte, dar și între diferite paliere, pe de altă parte, plecând adesea de la rivalități politice, apar consecințe grave în planul calității managementului unităților administrativ-teritoriale. Această cooperare ar trebui să îmbrace un caracter permanent, de la etapa de prognozare a activităților pe termen mediu și lung până la cea de implementare a deciziilor financiare. Ea are un rol foarte important, în condițiile descentralizării unor activități noi pe care primăriile nu le pot gestiona în acest moment corespunzător și pe fondul unui buget național auster.

Autorul afirmă că gradul de autonomie locală a unei comunități depinde în mare măsură de ponderea veniturilor realizate pe plan local în raport cu alte resurse de venituri ale bugetelor locale. Ideal ar fi ca veniturile proprii să poată acoperi cheltuielile efectuate pentru satisfacerea nevoilor locale. Pentru aceasta însă

competențele autorităților locale trebuie corelate cu veniturile bugetelor locale. În realitate acest lucru se întâmplă foarte rar. În România ponderea veniturilor proprii în cadrul veniturilor la bugetele locale a crescut în ultimii ani, în primul rând ca urmare a modificărilor survenite în domeniul legislației care au permis descentralizarea mai multor surse de venituri. Sistemul de impozitare locală a suferit și el unele modificări, situația îmbunătățindu-se în general. Dacă în primii ani, de după adoptarea Legii taxelor și impozitelor locale (1994), acestea erau reduse din punctul de vedere al nivelului și frecvenței utilizării, apoi situația s-a schimbat în sensul că autoritățile locale au apelat tot mai mult la ele. După cum indică informațiile culese din presă, de multe ori se exagerează în privința nivelului și tipului taxei aplicate, unele situații fiind chiar anticonstituționale.

Carta Europeană a Autonomiei Locale conține două articole care vin să susțină principiul echilibrării bugetelor locale. Primul dintre ele prevede protejarea comunităților locale mai slabe din punct de vedere financiar prin folosirea unor mecanisme de echilibrare menite să corecteze efectele înzestrării diferite a localităților. Cel de-al doilea prevede ca autoritățile locale să fie consultate asupra modului în care vor fi repartizate fondurile de la nivel central destinate echilibrării. Și în cazul României comunitățile locale sunt înzestrate cu potențial diferit de dezvoltare, unele având diverse avantaje economice și sociale sau premise pentru crearea lor, iar altele nu. În acest sens echilibrarea se justifică și reprezintă o soluție.

Pentru îmbunătățirea modului de repartizare a fondurilor pentru echilibrarea bugetelor locale și pentru diminuarea suspiciunilor legate de subiectivismul repartizării autorul propune următoarele:

- Să se acorde fonduri pentru echilibrare localităților în primul rând pentru acoperirea cheltuielilor de întreținere și apoi pentru cheltuielile de dezvoltare. Astfel, fondurile ar ajunge la comunitățile care au cea mai mare nevoie de ele.

- În ceea ce privește repartizarea sumelor pentru echilibrare, respectiv a sumelor din cota defalcată din impozitul pe venit, fiecare județ ar trebui să-și stabilească singur prioritățile, problemele, criteriile de repartizare, și să-și construiască proprii indicatori de repartiție datorită faptului că problemele sunt diferite. Dacă infrastructura este problema care cu care se confruntă un județ, atunci indicatorii principali ar trebui să se refere la infrastructură.

- Rezultatele extrase din aplicarea formulei de distribuție ar trebui coroborate cu ceea ce rezultă în urma unui proces complex de negociere de subsidiaritate care să îi implice în primul rând pe actorii politici de pe plan local, cu competențe în domeniul administrației locale. Cunoșcând cel mai bine problemele de pe plan local, liderii politici ar trebui să se antreneze în negocieri atât cu cei județeni cât și cu cei de la București.

- Respectarea principiului localității impozitul pe venit să fie trimis acolo unde domiciliază contribuabilul și nu în localitatea în care lucrează deoarece cheltuielile se fac la domiciliu și în acest caz cota defalcată din impozitul pe venit nu se întoarce la cel care plătește impozitul.

- Veniturile din impozitul pe profit să rămână la localități, astfel asigurându-se mai multe venituri proprii.

III. CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

În rezultatul efectuării cercetărilor au fost trase următoarele concluzii:

1. Administrația locală ca formă de organizare a societății a apărut încă până la crearea statului centralizat. Însă teoria ei a devenit obiect al studiului special în literatura economic doar în anii 90 ai secolului XX. Reforma administrativ-locală extinde în mod principal împuternicirile și răspunderea administrației locale, cu toate că problemele autonomiei ei financiare încă nu sunt rezolvate.

În lucrare sunt depistate cauzele creșterii rolului administrației locale în condițiile globalizării, europenizării este propusă determinarea administrației locale ca formă teritorială de parteneriat social de stat, institutului social al societății informaționale.

2. Însemnătate deosebită are creșterea rolului OAL în dezvoltarea mediului de afaceri local, inovațional și investițional în condițiile de creștere a competitivității între regiuni și formațiuni municipale.

Pe baza analizei unui număr mare de publicații autohtone și din străinătate a fost studiată modificarea scopurilor administrației municipale în condițiile globalizării, specificul reglementării economiei municipale, care se află în proprietate privată.

3. Analiza economică-managerială a orașelor și experienței mondiale a permis de a depista noile trăsături ale orașului în calitate de sistem contemporan social-economic, legate de transformarea lor în centre inovaționale, cultural-educative, financiare și logistice cu producție aplicând tehnologii înalte. Tehnologiile informaționale contemporane permit de a crea «orașul digital» în calitate de centru al industriei serviciilor și cooperării internaționale.

Este generalizată experiența planificării gospodăriei urbane, evaluării și determinării clasamentului orașelor după diverși indicatori social-economici în SUA și țările UE.

4. Analiza structurii speciale a administrației municipale a dezvoltării sociale se bazează pe ipoteză că aceasta structură administrativă trebuie să determine mecanismul de organizare, totodată, statul este tratat ca producător al serviciilor sociale și de optimizare pentru toți subiecții economiei municipale și a gospodăriei municipale.

5. Mecanismul de organizare a OAL include coordonarea, distribuirea împuternicirilor și răspunderii între organele administrative și procedura adoptării deciziilor administrative.

În lucrare este generalizată experiența formațiunilor municipale din România și țărilor străine privind perfecționarea organizării OAL. Analiza împuternicirilor reale ale organelor OAL a demonstrat, că în cazul organizării existente ele nu pot realiza ideile principale ale reformei municipale, deoarece nu au bunuri și resurse financiare corespunzătoare pentru participarea reală în administrarea orașului.

În legătură cu aceasta sunt fundamentate **următoarele recomandări** pentru îmbunătățirea modului de repartizare a fondurilor pentru echilibrarea bugetelor locale și pentru diminuarea suspiciunilor legate de subiectivismul repartizării autorul propune următoarele:

- Să se acorde fonduri pentru echilibrare localităților în primul rând pentru acoperirea cheltuielilor de întreținere și apoi pentru cheltuielile de dezvoltare. Astfel, fondurile ar ajunge la comunitățile care au cea mai mare nevoie de ele.

- În ceea ce privește repartizarea sumelor pentru echilibrare, respectiv a sumelor din cota defalcată din impozitul pe venit, fiecare județ ar trebui să-și stabilească singur prioritățile, problemele, criteriile de repartizare, și să-și construiască proprii indicatori de repartitie datorită faptului că problemele sunt diferite. Dacă infrastructura este problema care cu care se confruntă un județ, atunci indicatorii principali ar trebui să se refere la infrastructură. Act de implementare nr. 5842 din 29.09.2017 Birou Încasări Taxe.

- Rezultatele extrase din aplicarea formulei de distribuție ar trebui coordonate cu ceea ce rezultă în urma unui proces complex de negociere de subsidiaritate care să îi implice în primul rând pe actorii politici de pe plan local, cu competențe în domeniul administrației locale. Cunoscând cel mai bine problemele de pe plan local, liderii politici ar trebui să se antreneze în negocieri atât cu cei județeni cât și cu cei de la București. Act de implementare nr. 5842 din 29.09.2017 Birou Încasări Taxe.

- Respectarea principiului localității impozitul pe venit să fie trimis acolo unde domiciliază contribuabilul și nu în localitatea în care lucrează deoarece cheltuielile se fac la domiciliu și în acest caz cota defalcată din impozitul pe venit nu se întoarce la cel care plătește impozitul. Veniturile din impozitul pe profit să rămână la localități, astfel asigurându-se mai multe venituri proprii. Act de implementare nr. 5842 din 29.09.2017 Birou Încasări Taxe.

IV. BIBLIOGRAFIE

1. Agarцова Liliana. Gestiunea patrimoniului public, capitol ce merită să fie analizat de noua Comisie de control al finanțelor publice. Chișinău: IDIS Viitorul. 2017. 12 p.
2. Coșerin Victor. Development and Improvement Of Administrative Management Local Municipality in Terms Of Europeanization. International Scientific Conference The 22nd Edition of The Nav-Mar-Edu, 11-13.11.2011, Constanta, Romania Pag.90-101
3. Restructuring the city: the political economy of urban redevelopment. N.Y.: San Fainsteor, 1983. 376 p.
4. Sayer A., Walker R. The new social economy. Cambridge: Cambridge University, 1994. 386 p.

V. LISTA LUCRĂRILOR PUBLICATE

1. Coșerin Victor, Poloz Andrei “Зарубежный опыт организации местного самоуправления”. Studii Economice, An.4, nr. 3-4, (decembrie)/2010, ULIM, 2010. p. 250-255
2. Coșerin Victor. Administrația locală ca formă de parteneriat social de stat. Revistă științifică. “Studii Economice” An.4, nr. 3-4, (decembrie)/2011, ULIM, 2011. p. 280 – 290.
3. Coșerin Victor . Evoluția activității economice a unui municipiu - pol de dezvoltare urbană în condițiile europenizării. Politici economice și financiare pentru o dezvoltare competitivă. Conferința științifico – practică internațională. ULIM, 12 aprilie 2013. p.249-253
4. Coșerin Victor. Dezvoltarea și perfecționarea managementului administrației locale municipale în condițiile globalizării, Materialele Conferinței Științifice Internaționale, „Probleme și Perspective de Dezvoltare a Potențialului Economic și Managerial al Republicii Moldova în Condiții de Criză”, 21 aprilie 2011. p.145-150
5. Coșerin Victor. Foreign Experience Of Organization Of Local Government. Studii Economice An-4 ,nr.3-4, Decembrie 2010. Chișinău, Republica Moldova .p. 250-255
6. Coșerin Victor. Проблемы управления муниципальной экономикой. Материалы Международной практической конференции. Кустонай 09 декабря Дулатовские чтения, 2011 том 1. p. 369-372
7. Coșerin Victor. Development and Improvement Of Administrative Management Local Municipality in Terms Of Europeanization. International Scientific Conference The 22nd Edition of The Nav-Mar-Edu,11-13.11.2011,Constanta, Romania. p.90-101
8. Coșerin Victor. Modern Management Tools Adaptable within Boundary Crisis of the Public Sector. Holistic Marketing Management. Journal, Volume 2, Issue 3, 2012. p.59-64
9. Coșerin Victor. The upsurge of hotels strategic competition as per the EU. Integration. Global conference on business and finance. San Jose, Costa Rica, May 22-25, 2012. p.6
10. Coșerin Victor. Driving Performance Throughout Seaport Managerial Update. Global Conference On Business and Finance The Institute for Business and Research May.22-25.2012 San Jose, Costa Rica. p. 22

ADNOTARE

Numele și prenumele autorului: Coșerin Victor

Titlul tezei: Dezvoltarea și perfecționarea managementului administrării locale în condițiile europenizării

Gradul științific solicitat: teză de doctor în economie

Specialitatea: 521.03 Economie și management în domeniul de activitate

Localitatea: Chișinău

Anul perfectării tezei: 2016

Structura tezei: introducere, analiza situației în domeniul tezei, trei capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 137 de titluri, 115 pagini de text de bază, 11 figuri și 11 tabele.

Numărul de publicații la tema tezei: Rezultatele obținute – sunt publicate în 6 lucrări științifice.

Cuvinte cheie: administrarea locală, europenizare, parteneriat, administrarea municipală.

Scopul și obiectivele tezei: Scopul tezei constă în dezvoltarea bazelor teoretice și de organizare a formării organelor administrației locale într-un oraș în condițiile europenizării. Pentru realizarea scopului propus au fost formulate următoarele sarcini: dezvoltarea concepției organelor administrației locale în calitate de formă a parteneriatului social-de stat; depistarea noilor tendințe de dezvoltare a managementului municipal în condițiile contemporane; determinarea noilor trăsături ale orașului în calitate de sistem social-economic în condițiile europenizării; fundamentarea organelor administrației locale bine determinate și structurii organizaționale corespunzătoare într-un oraș; propunerea căii de formare a modelului de organizare organelor administrației locale într-un oraș; determinarea căii de perfecționare a organizării gestionării bugetului, raționalizării structurii veniturilor și cheltuielilor formațiunii municipale.

Noutatea și originalitatea științifică a tezei constă în elaborarea conceptului organelor administrației locale în calitate de formă de parteneriat social-de stat, legat de dezvoltarea societății civile; depistarea noilor tendințe de dezvoltare a administrației municipale în condițiile europenizării, informatizării și creșterii rolului factorilor social-personali de dezvoltare economică; determinarea noilor trăsături de urbanizare și funcționare a orașului în calitate de sistem social-economic; fundamentarea structurii organizaționale speciale.

Problema științifică importantă soluționată constă în fundamentarea din punct de vedere științific și metodologic a managementului municipal și determinarea noilor trăsături de urbanizare și funcționare a orașului în calitate de sistem social-economic, fapt ce a confirmat oportunitatea promovării modelului de organizare OAL într-un oraș, în vederea, dezvoltării și perfecționării managementului administrării locale în condițiile europenizării bazate pe structuri organizaționale speciale.

Semnificația teoretică a lucrării reprezintă studierea lucrărilor autorilor autohtoni și străini din domeniul teoriei economice contemporane, teoriei gestiunii, cadrului legislativ al României și altor documente oficiale, privind problemele managementului administrației publice locale. Procedul metodologic de bază a cercetării – tratarea sistemică – a permis organizarea în modul cel mai eficient cercetarea științifică în rezolvarea problemelor propuse.

Valoarea aplicativă a lucrării constă în utilizarea tratărilor metodologice conținute în lucrare, precum și recomandărilor metodice și a propunerilor practice ce asigură posibilitatea de a obține informații complete, obiective și veridice despre adevărata situație a localității, ceea ce permite monitorizarea oportună a stării social-economice. Folosirea în practică a rezultatelor obținute în această lucrare va permite managerilor și specialiștilor din cadrul administrării publice să construiască adecvat o strategie de dezvoltare a municipalității, să elaboreze programele de gestiune municipală, cu ajutorul financiar al întreprinderilor cu importanță economică și socială pentru municipiu. Actele de implementare nr.286 din 06.09.2015 Birou Planificării CZC, nr.233 din 08.03.2015 Administrația PM Constanța, nr.5842 din 29.09.2017 Birou Încasări Taxe.

Implementarea rezultatelor științifice. Rezultatele de bază și concluziile au fost propuse și aprobate în cadrul conferințelor științifice internaționale. Pe tema cercetării au fost elaborate 5 lucrări științifice cu un volum de 2,0 c.a.

ANNOTATION

PhD thesis in Economics

Developing and improving the management of local administration under the conditions of Europeanization Coșerin Victor, Chisinau, 2018

Structure of the thesis: introduction, three chapters, general conclusions and recommendations, bibliography of 137 titles, 115 pages of basic text, 11 figures and 11 tables, 2 annexes.

The number of publications on theme of the thesis: The achieved outcomes are published in 10 scientific works, 2,0 a.s.

Key words: management, public administration, municipal management, local government bodies, budget, municipal formations.

Field of study: 521.03 Economics and Management in the field of activity.

The aim and the objectives of the thesis: The aim of the thesis is to incentivize scientifically and to elaborate the basic concepts on the creation and the functioning of the management teams, which would be able to improve the management of the modern companies from Republic of Moldova.

The aim and objectives of the thesis: The aim of the thesis is to develop the theoretical and organizational basis of the formation of local administration bodies in a city under Europeanization conditions. In order to achieve the proposed goal, the following tasks were formulated: the development of the conception of the local administration bodies as a form of the social-state partnership; finding new trends in the development of municipal management in contemporary conditions; determining the new features of the city as a social-economic system in the conditions of Europeanization; the foundation of well-defined local government bodies and the appropriate organizational structure in a city; proposing the way of organizing the model of organization to the local administration bodies in a city;

The important scientific problem solved consists in the scientific and methodological substantiation of the municipal management and the determination of the new urbanization and functioning features of the city as a socio-economic system, which confirmed the opportunity to promote the OAL organization model in a city, in view of the development and improvement of local management under Europeanization conditions based on special organizational structures.

The important scientific problem solved: the development of the concept of local government bodies as a form of the social-state partnership; finding new trends in the development of municipal management in contemporary conditions; determining the new features of the city as a social-economic system in the conditions of Europeanization; the foundation of well-defined local government bodies and the appropriate organizational structure in a city; proposing the way to model the OAL organization in a city;

The theoretical significance of the paper is the study of the works of local and foreign authors in the field of contemporary economic theory, the management theory, the legal framework of Romania and other official documents, regarding the problems of local public administration management.

The applicative value of the paper is the use of the methodological treatments contained in the paper, as well as the methodical recommendations and the practical proposals that ensure the possibility of obtaining complete, objective and truthful information about the true situation of the locality, which allows timely monitoring of the socio-economic situation. Implementation acts nr.286 din 06.09.2015 Planning Bureau CZC, nr.233 din 08.03.2015 Administration PM Constanta, nr.5842 din 29.09.2017 Office charges taxes.

Implementation of scientific results. The basic outcomes and conclusions have been proposed and approved in international scientific conferences. On 10 research papers were developed with a volume of 2.0 a.s.

АННОТАЦИЯ

К докторской диссертации на тему: «Развитие и совершенствование менеджмента местного самоуправления в условиях европенизации», Кошерин Виктор, Кишинев, 2018

Структура диссертации: введение, три главы, выводы и рекомендации, 137 источников библиографии, 115 основного текста, 11 рисунков и 11 таблиц, 2 приложения.

Количество публикаций по теме: Полученные результаты опубликованы в 10 научных работах.

Ключевые слова: управление, государственное управление, муниципальное управление, органы местного самоуправления, бюджет, муниципальные образования.

Область исследования: 521.03 - Экономика и Менеджмент в бизнесе.

Цель и задачи диссертации: Целью диссертации является разработка теоретической и организационной основы формирования органов местного самоуправления в городе в условиях европеизации. Для достижения поставленной цели были сформулированы следующие задачи: разработка концепции органов местного самоуправления как формы социально-государственного партнерства; выявление новых тенденций развития муниципального управления в современных условиях; определение новых особенностей города как социально-экономической системы в условиях европенизации; создание четко определенных органов местного самоуправления и соответствующей организационной структуры в городе; предлагая способ организации модели организации органам местного самоуправления в городе; определение пути совершенствования организации управления бюджетом, упорядочение структуры муниципальных структур доходов и расходов.

Научная новизна и оригинальность диссертации состоит в разработке концепции органов местного самоуправления как формы социально-государственного партнерства, связанного с развитием гражданского общества; выявление новых тенденций развития муниципальной администрации в условиях европенизации, компьютеризации и повышения роли социально-личностных факторов экономического развития; определение новой урбанизации и функционирования города как социально-экономической системы; обосновывая особую организационную структуру.

Решена важная научная проблема: заключается в научно-методологическом обосновании муниципального управления и определении новой урбанизации и функционирования города как социально-экономической системы, что подтвердило возможность продвижения модели организации ОАЛ в городе, с учетом развития и совершенствования местного управления в условиях европеизации при разработке специальных организационных структур.

Теоретическая значимость работы заключается в комплексном методологическом подходе, основанном на сочетании теоретической аргументации и практического применения предложенных рекомендаций. Известные теоретические ориентиры представлены публикациями по данной проблеме местными и зарубежными учеными и экономистами.

Практическая значимость работы является использование методических рекомендаций, а также практические предложения, которые обеспечивают возможность получения полной, объективной и правдивой информации. Практическое использование результатов, позволит руководителям и специалистам в государственном управлении адекватно строить стратегию муниципального развития, разрабатывать программы муниципального управления при финансовой поддержке предприятий с экономической и социальной значимостью для муниципалитета. Акты внедрения №286 от 06.09.2015 плановый отдел CZC, №233 от 08.03.2015 Администрация РМ Constanta, №5842 от 29.09.2017 Отдел уплаты налогов.

Внедрение научных результатов. Научные исследования в виде выводов и рекомендаций были представлены на научных конференциях и в журналах.

COȘERIN VICTOR

**DEZVOLTAREA ȘI PERFEȚIONAREA MANAGEMENTULUI ADMINISTRĂRII
LOCALE ÎN CONDIȚIILE EUROPENIZĂRII**

Aprobat spre tipar: data Hârtie ofset. Tipar digital Coli de tipar.: 2,0	Formatul hârtiei A4 Tirajul ... ex Comanda Nr. 58
--	---

Tipografia "PRINT-CARO",

str. Astronom Nicolae Donici 14, mun. Chișinău, MD-2049

Tel. 022 85-33-86